

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoCsp/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420202758
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6420202758.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a Mgr. Radoslavy Strhárskej v právnej veci žalobcu ČSOB Leasing, a.s., so sídlom Žižkova 11, 815 10 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 704 713, právne zastúpeného spoločnosťou HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, 811 03 Bratislava, IČO: 35 885 459, proti žalovanej A. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. U. XXX/XX, XXX XX Q. nad Q., o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 5Csp/55/2020-87 zo dňa 7. septembra 2020 takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 5Csp/55/2020-87 zo dňa 7. septembra 2020 v prvej výrokovej vete mení tak, že zriaďuje v prospech žalobcu záložného právo na nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalovanej, zapísané na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Žiar nad Hronom, katastrálnym odborom, nachádzajúce sa v katastrálnom území Q. nad Q., obec: Q. nad Q., okres: A. nad Q.

- stavbu, druh stavby: rozostavaná stavba, bez súpisného čísla, postavená na parcele č. XXX/X, pričom právny vzťah k parcele, na ktorej leží táto stavba je evidovaný na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom A. nad Q., katastrálnym odborom, nachádzajúcej sa v katastrálnom území Q. nad Q., obec: Q. nad Q., okres: A. nad Q.,

- stavbu, druh stavby: rozostavaná budova, bez súpisného čísla, postavená na parcele č. XXXX/XX,
- parcelu registra „C“, parcelné číslo XXXX/XX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m²,

- parcelu registra „C“, parcelné číslo XXXX/XX, druh pozemku: záhrada o výmere XXX m², a to za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobcu voči obchodnej spoločnosti PAXAR spol. s r.o., so sídlom Priemyselná 41/7, 966 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 159, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č: 4719/S, R. I., rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom M. U. XXX/XX, XXX XX Q. nad Q. a žalovanej do výšky istiny v celkovej výške 24.900,10 Eur s príslušenstvom z titulu Zmluvy o spotrebnom úvere č. UZF/8/70042 zo dňa 15.01.2018 uzavretej medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou PAXAR spol. s r.o., so sídlom Priemyselná 41/7, 966 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 159, z ktorej splnenie záväzkov z nej vyplývajúcich bolo zabezpečené ručením žalovanej na základe ručiteľskej listiny č. ZIN/18/00340 zo dňa 15.01.2018 a z titulu Leasingovej zmluvy č. LZF/18/30836 zo dňa 22.06.2018 uzavretej medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou PAXAR spol. s r.o., so sídlom Priemyselná 41/7, 966 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 159, z ktorej splnenie záväzkov z nej vyplývajúcich bolo zabezpečené ručením žalovanej na základe ručiteľskej listiny č. ZIN/18/05926 zo dňa 22.06.2018.

II. Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 5Csp/55/2020-87 zo dňa 7. septembra 2020 v druhej výrokovej vete mení tak, že žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobcovi priznáva nárok proti žalovanej na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd zriadil záložné právo na nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalovanej, popísané v prvom výroku tohto rozhodnutia, a to za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobcu voči dlžníkovi - obchodnej spoločnosti PAXAR spol. s.r.o., so sídlom Priemyselná 41/7, 966 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 159, ručiteľovi R. I. a ručiteľke - žalovanej do výšky istiny v celkovej výške 24.900,10 Eur s príslušenstvom z titulu Zmluvy o spotrebnom úvere č. UZF/8/70042 zo dňa 15.01.2018 uzavretej medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou PAXAR spol. s.r.o., so sídlom Priemyselná 41/7, 966 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 159, z ktorej splnenie záväzkov z nej vyplývajúcich bolo zabezpečené ručením žalovanej na základe ručiteľskej listiny č. ZIN/18/00340 zo dňa 15.01.2018 a z titulu Leasingovej zmluvy č. LZF/18/30836 zo dňa 22.06.2018 uzavretej medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou PAXAR spol. s.r.o., so sídlom Priemyselná 41/7, 966 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 023 159, z ktorej splnenie záväzkov z nej vyplývajúcich bolo zabezpečené ručením žalovanej na základe ručiteľskej listiny č. ZIN/18/05926 zo dňa 22.06.2018.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím § 324 ods. 3, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, § 343 ods. 1, 2 a 3 a § 344 zákona č. 2016/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď po oboznámení sa s návrhom na vydanie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia poukázal prioritne na to, že voči dlžníkovi a ručiteľom podal návrh na vydanie platobného rozkazu na Okresný súd Banská Bystrica, vedený pod sp. zn. 19Up/1507/2020, v ktorom si uplatňuje voči dlžníkovi a ručiteľom nárok na zaplatenie pohľadávky vo výške 24.900,10 Eur s príslušenstvom titulom Zmluvy o spotrebnom úvere uzatvorenej dňa 15.01.2018 medzi žalobcom a spoločnosťou PAXAR spol. s.r.o. ako dlžníkom a taktiež titulom Leasingovej zmluvy, uzatvorenej medzi žalobcom a dlžníkom dňa 22.06.2018. Žalovaná je dlžníkom žalobcu z titulu ručiteľskej listiny č. ZIN/18/00341 zo dňa 15.1.2018 a ručiteľskej listiny č. ZIN/18/05926 zo dňa 22.06.2018. Keďže dlžník svoj dlh voči žalobcovi riadne a včas nesplnil, dňa 15.11.2019 bola žalovanej doručená výzva na plnenie, v ktorej ju žalobca vyzval na úhradu pohľadávky zo Zmluvy o spotrebnom úvere vo výške 16.271,95 Eur, a to najneskôr do 27.11.2019. Dňa 04.07.2019 jej bola doručená výzva na plnenie, v ktorej ju žalobca vyzval na úhradu pohľadávky vo výške 9.028,15 Eur z Leasingovej zmluvy, a to najneskôr do 16.07.2016. Žalovaná svoj dlh voči žalobcovi riadne a včas nesplnila. Žalobca má obavu, že exekúcia bude ohrozená, poukázal na výšku samotnej dlžnej pohľadávky 24.900,10 Eur s príslušenstvom, pričom jeho obava z ohrozenia exekúcie vyplýva najmä z ignorácie Určenia predčasnej splatnosti úveru a Oznámenia o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva zo dňa 11.03.2019 adresovaného dlžníkovi a výzvy na úhradu dlžnej pohľadávky do dňa 12.4.2019, ďalej z ignorácie Finančného vyúčtovania Zmluvy o spotrebnom úvere zo dňa 26.8.2019 adresovaného dlžníkovi a výzvy na úhradu dlžnej pohľadávky do dňa 15.09.2019, ignorácie výziev na plnenie zo dňa 13.11.2019 a 02.07.2019 adresovaných ručiteľovi R. I. aj žalovanej, ktorými žalobca vyzval ručiteľov na úhradu dlžnej pohľadávky v lehote do 16.07.2019 a 27.11.2019, ako aj ignorácie Finančného vyúčtovania Leasingovej zmluvy zo dňa 11.06.2019 adresovaného dlžníkovi a výzvy na úhradu dlžnej pohľadávky do dňa 01.07.2019. Žalobca ďalej uviedol, že z verejného registra poverení na vykonanie exekúcie vydaných exekučným súdom po 01.04.2017 vyplýva, že voči dlžníkovi je vedené exekučné konanie v prospech oprávneného Rozhlas a televízia Slovenska, z čoho je bezpochyby zrejmá platobná neschopnosť dlžníka a podľa názoru žalobcu je osvedčená aj pochybnosť o jeho majetnosti. Lustráciou verejného registra evidujúceho majetok fyzických a právnických osôb žalobca zistil, že dlžník PAXAR spol. s.r.o. nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, ktorý by v prípadnom exekučnom konaní mohol byť postihnutý výkonom exekúcie, a z ktorého by aspoň čiastočne mohla byť uspokojená dlžná pohľadávka. Z verejného registra poverení na vykonanie exekúcie vydaných exekučným súdom po 01.04.2017 tiež vyplýva, že voči žalovanej je v súčasnosti vedené exekučné konanie v prospech oprávneného Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., z čoho vzhľadom na obdobie vydania tohto exekučného titulu (rok 2017) vyplýva platobná neschopnosť žalovanej, čo vzbudzuje u žalobcu obavu, že exekúcia vedená v jeho prospech je do značnej miery ohrozená a uspokojenie jeho pohľadávky v prípadnom exekučnom konaní nie je možné dôvodne predpokladať. Žalobca ako dôkazy uviedol výpis z registra poverení na vykonanie

exekúcie preukazujúci vedenie exekučného konania voči dlžníkovi, ako aj voči žalovanej a predložil výpis z listu vlastníctva č. Q. pre katastrálne územie X. Súd

3. Súd prvej inštancie skúmal, či žalobca osvedčil dôvody na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že jedným z predpokladov vydania zabezpečovacieho opatrenia je, že zabezpečovacím opatrením sa má odvrátiť možnosť zmarenia uspokojenia peňažnej pohľadávky v exekučnom konaní. Podľa okresného súdu samotná obava, že exekúcia bude ohrozená, spočíva najmä v tom, že dlžník sa určitým spôsobom zbavuje svojho majetku a podniká konkrétne kroky s úmyslom ukrátiť veriteľa o jeho pohľadávku, čím sa v exekučnom konaní na neho môže hľadieť ako na nemajetného. Pri skúmaní obavy budúceho zmarenia exekúcie, pre ktorú môže súd nariadiť zabezpečovacie opatrenie, okresný súd dospel k záveru, že žalobca žiadnym spôsobom súdu nepreukázal, že by sa dlžník, teda spoločnosť PAXAR spol. s r.o. nejakým spôsobom zbavoval svojho majetku, resp. tento nejakým spôsobom zaťažoval, a tým by dochádzalo k ohrozeniu budúceho výkonu exekúcie. Súd prvej inštancie konštatoval, že ak je vedené voči dlžníkovi exekučné konanie, len z tejto okolnosti nemožno dospieť bez ďalšieho k záveru, o hospodárskej situácii alebo kondícii dlžníka, bez ohľadu na tvrdenie žalobcu o tom, že nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. Z obsahu návrhu ani pripojených listín okresnému súdu nevyplývalo, že by či už dlžník, alebo žalovaná ako ručiteľ nedisponovali dostatkom prostriedkov na uspokojenie pohľadávky žalobcu a už vôbec z týchto nevyplývalo ani to, že by žalovaná podnikala akékoľvek aktívne kroky s úmyslom ukrátiť veriteľa o jeho pohľadávku a zbavovala sa svojho majetku s úmyslom nezaplatiť za dlžníka dlžnú sumu. Podľa záverov okresného súdu samotná ignorácia výziev a nejavenie záujmu vyriešiť vec mimosúdnu cestou, resp. nezújem dobrovoľne dlžnú sumu uhradiť nenasvedčuje tomu, že by exekúcia mala byť v budúcnosti ohrozená. Okresný súd v rozhodnutí poukázal na záver Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 741/2017-20, podľa ktorého: „Otázka ohrozenia exekúcie je otázkou objektívnou. Zjednodušene povedané, ak vzhľadom na objektívne skutočnosti hrozí, že vo fáze núteného výkonu rozhodnutia nebude mať povinný relevantné aktíva, voči ktorým sa oprávnený bude môcť uspokojiť, je tento test zjavne naplnený. Naopak, otázka úmyselného zbavovania sa majetku na úkor veriteľa je otázkou subjektívnou. Na naplnenie tohto testu je potrebné preukázať úmysel ako psychologickú kategóriu konajúceho. Úmysel sa typicky skúma pri trestnoprávnom skúmaní viny páchatel'a (a úmyselné zbavovanie sa majetku na úkor veriteľa by skutočne mohlo naplniť aj skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania veriteľa). Ide teda o dve odlišné otázky a dva odlišné testy. Z pohľadu jazykového výkladu „obava z ohrozenia exekúcie“ môže vyvolať akákoľvek skutočnosť svedčiaca o tom, že žalobca nebude v budúcnosti účinne vymocť svoj súdom priznaný nárok voči konkrétnemu žalovanému.“ Podľa okresného súdu žalobca preto podaným návrhom nepreukázal základné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, keď sa domáhal jeho nariadenia z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená, nakoľko návrh žalobcu nebol osvedčený takými dôkazmi, z ktorých by vyplývalo úmyselné konanie žalovanej, a to zbavovanie sa majetku na úkor žalobcu ako jej veriteľa.

4. Okresný súd tiež poukázal na to, že pri rozhodovaní musí rešpektovať zásadu a požiadavku proporcionality a pri posúdení návrhu žalobcu zohľadniť aj zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka. Žalobca sa však žiadnym spôsobom nevyslovil k otázke primeranosti ním navrhovaného opatrenia vo vzťahu k pohľadávke, ktorej zabezpečenia sa domáhal, z obsahu návrhu nebolo preto zrejmé, či z hľadiska rozsahu nevznikne celkom zjavný nepomer, ak nie je známa hodnota nehnuteľností, na ktorých žalobca žiada zriadiť záložné právo.

5. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa neuspokojil žalobca a podal proti nemu v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní uviedol, že súd žalobcom tvrdené skutočnosti odôvodňujúce obavu z ohrozenia exekúcie nesprávne skutkovo vyhodnotil. Žalobca mal za to, že vzájomným zhodnotením skutočností, že voči dlžníkovi a žalovanej sú vedené viaceré exekučné konania (čo nepochybne vyplýva z predložených výpisov z registra poverení na vykonanie exekúcie a z listu vlastníctva LV č. XXXX, na ktorom sú zapísané viaceré exekučné záložné práva) a žalovateľná pohľadávka žalobcu vznikla práve v dôsledku toho, že si dlžník neplnil svoj záväzok riadne a včas uhrádzať mesačné splátky (a následne aj žalovaná svoju povinnosť za dlžníka uhradiť jeho splatný záväzok), možno dospieť k záveru o hospodárskej situácii a kondícii dlžníka a solventnosti žalovanej. Podľa žalobcu súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil tú skutočnosť, že pokiaľ by dlžník a žalovaná disponovali dostatočnými finančnými prostriedkami alebo majetkom, z ktorého by mohla byť pohľadávka žalobcu v prípadnom exekučnom konaní uspokojená, neboli by voči týmto osobám už ani v súčasnosti evidované viaceré „živé“ exekučné konania, pretože k ich ukončeniu by došlo úspešným vymožením v týchto exekučných konaniach vymáhaných pohľadávok v celom rozsahu. Nakoľko však predmetné exekučné konania voči týmto

osobám ešte naďalej prebiehajú, je dôvodné sa domnievať, že nedisponujú takým majetkom, ktorý by v rámci týchto exekučných konaní mohol byť postihnutý výkonom exekúcie. Táto samotná skutočnosť je podľa názoru žalobcu hodnoverne schopná osvedčiť jeho obavu z ohrozenia ďalšej budúcej exekúcie, keď už v súčasnosti sú voči dlžníkovi a žalovanej po dlhšiu dobu vedené viaceré exekučné konania.

6. Podľa názoru žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí vadami spočívajúcimi tiež v nesprávnej interpretácii právnych noriem upravujúcich inštitút zabezpečovacieho opatrenia. Podmienkou pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je „len“ obava, že exekúcia bude ohrozená, pričom žiadna právna norma ani len demonštratívne nekonkretizuje, v čom táto obava z ohrozenia exekúcie spočíva. Žalobca už v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tvrdil, že z registra evidujúceho nehnuteľný majetok osôb zistil, že dlžník ako právnická osoba v súčasnosti nevlasťní žiadny nehnuteľný majetok. Už táto skutočnosť v spojení s tým, že na nehnuteľnom majetku vo vlastníctve žalovanej a ďalšieho ručiteľa viazu viaceré ťarchy v podobe záložných práv v prospech rôznych záložných veriteľov, je schopná u žalobcu vzbudiť obavu z ohrozenia exekúcie, a to vzhľadom na výšku pohľadávky voči dlžníkovi, žalovanej a ďalšiemu ručiteľovi. Ustanovenie § 343 CSP nenasvedčuje tomu, že by táto obava musela spočívať výhradne v úmysle žalovanej a dlžníka zbavovať sa svojho majetku na úkor žalobcu. Civilný sporový poriadok v žiadnom ustanovení nevyžaduje preukázanie úmyslu zbavovať sa majetku ako podmienky pre zriadenie zabezpečovacieho opatrenia. Exekúcia peňažnej pohľadávky môže byť bezpochyby ohrozená aj z iných dôvodov, ktorými sa súd prvej inštancie mal tak isto zaoberať. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie nesprávne interpretoval aj právny záver Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 741/2017-20, keďže z tohto vyplýva, že otázka, či dochádza k úmyselnému zbavovaniu sa majetku na strane dlžníka na úkor jeho veriteľa je diametrálne odlišná od otázky, či dochádza k ohrozeniu exekúcie. Ústavný súd v citovanom rozhodnutí konštatoval, že: „z pohľadu jazykového výkladu obavu z ohrozenia exekúcie môže vyvolať akákoľvek skutočnosť svedčiaca o tom, že žalobca nebude v budúcnosti schopný účinne vymôcť svoj súdom priznaný nárok voči konkrétnemu žalovanému“. Podľa žalobcu ak súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia vyžadoval preukázanie úmyslu na strane žalovanej a dlžníka, konal bez opory v právnej úprave.

7. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by mal súd prvej inštancie zohľadniť aj objektívnu skutočnosť, že žalobcovi sa s pomerne veľkými ťažkosťami hodnoverne osvedčuje úmysel dlžníka zbavovať sa svojho majetku, keď tento je všeobecne zistiteľný až vtedy, keď sa dlžník svojho majetku zbaví a prevedie svoje vlastnícke práva na tretie osoby. Následkom uvedeného je potom skutočnosť, že žalobca ako potencionálny záložný veriteľ si už nebude môcť svoju pohľadávku zabezpečiť, pretože nebude existovať spôsobilý predmet zálohu a žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní si už nebude môcť svoju pohľadávku z takto ušlého majetku uspokojiť. Žalobca v odvolaní opätovne poukázal na to, že dôvodnú obavu z ohrozenia exekúcie u neho vzbudzuje skutočnosť, že dlžník nevlasťní žiadny nehnuteľný majetok a žalovaná hoci nehnuteľný majetok vlasťní, tento je zaťažený v prospech viacerých rôznych skorších záložných veriteľov, ako aj skutočnosť, že v neprospech dlžníka a žalovanej sú vedené v súčasnosti viaceré exekučné konania. Žalobca poukázal na skutočnosť, že podľa rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je potrebné, za účelom preukázania obavy z ohrozenia exekúcie, osvedčovať úmysel žalovanej zbaviť sa svojho majetku. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/255/2016, v zmysle ktorého: „Zámer dispozície s nehnuteľnosťou sa dá osobe nezúčastnenej na takejto dispozícii zistiť spravidla, až keď takáto dispozícia nastane (plomba), alebo až po jej zrealizovaní (zavkladovanie). Pokiaľ má byť ochrana pred nežiaducou dispozíciou s nehnuteľnosťou poskytnutá formou predbežného opatrenia účinne, nemožno vyčkávať na stav, keď sa takáto dispozícia stane pre nezúčastnenú osobu zrejmalá, pretože jej potom predbežným opatrením už nemožno zabrániť. Vyčkávanie ďalšej dispozície by totiž mohlo práva navrhovateľa zmariť alebo významne sťažiť s tým, že majetok žalovaného by sa dostal mimo sféry dosiahnuteľnej navrhovateľom pri uspokojení jeho pohľadávky.“ Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/47/2017, v zmysle ktorého: „Ak súd uvádza, že žalovaný nevykonal žiadne úkony smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťami, resp. ktoré by odôvodňovali predpoklad, že s predmetnými nehnuteľnosťami nakladať zamýšľa, odvolací súd uvádza, že ak by bolo potrebné čakať na takéto právne úkony žalovaného, neodkladné opatrenie by už nebolo možné ani nariadiť, čím by takáto forma právnej ochrany účastníka konania (v tomto prípade žalobcu) bola neefektívna, oneskorená a iluzórna. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia nie je poskytovať neefektívnu ochranu práv, ale naopak poskytnúť ochranu včasnú a efektívnu.“ Podľa žalobcu sa názor prvoinštančného súdu, podľa ktorého k ohrozeniu exekúcie môže dôjsť len vtedy, keď sa žalovaná úmyselne zbavuje

svojho majetku na úkor žalobcu, alebo bude osvedčený jej úmysel v budúcnosti zmariť exekučné konanie, významným spôsobom odkláňa od zákonného textu, existujúcej judikatúry ako aj názorov právnej vedy. Súd prvej inštancie pritom v odôvodnení uznesenia tento svoj odklon nijakým relevantným spôsobom nezdôvodnil. Prvoinštančným súdom prezentovaný výklad ohrozenia exekúcie podľa názoru žalobcu prekračuje hranice ústavnosti pretože vytvára pre žalobcu ako stranu civilného procesu také bariéry v prístupe inštitútu zabezpečovacieho opatrenia (najmä nutnosť preukazovať úmysel na strane žalovaného), ktoré znemožňujú k nemu prístup a tým významným spôsobom bráni právo žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky a materiálnemu výkonu spravodlivosti. Podľa žalobcu ak je v tomto štádiu konania osvedčené, že žalovaná v súčasnosti nevlastní žiadny iný majetok ako ten, ku ktorému žalobca navrhuje zriadiť záložné právo, z ktorého by mohla byť uspokojená jeho pohľadávka, je úplne bez významu vyčkávať na to, až so súhlasom už zapísaných záložných veriteľov prevedie tento nehnuteľný majetok na tretie osoby, pretože v takomto prípade už nebude existovať spôsobilý predmet zálohu, ku ktorému by mohlo byť zriadené záložné právo v prospech žalobcu.

8. K skutkovému zisteniu prvoinštančného súdu o tom, že zo samotného návrhu a ani k nemu pripojených listín pre okresný súd nevyplývalo, že by dlžník alebo žalovaná nedisponovali dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobcovej pohľadávky, žalobca poznamenal, že ide o negatívnu skutočnosť, ktorú v konaní nie je potrebné dokazovať (resp. osvedčovať). Zároveň uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa vo svojom návrhu žiadnym spôsobom nevyslovil k otázke primeranosti ním navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k pohľadávke, ktorej zabezpečenia sa domáha, žalobca mal za to, že zákonné ustanovenia o zabezpečovacom opatrení mu neukladajú povinnosť v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia preukazovať dodržanie zásady proporcionality v prípade nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Skúmať primeranosť zásahu do sféry majetkových práv žalovaného je povinnosťou súdu, ktorý rozhoduje o podanom návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Podľa jeho názoru by však nariadením zabezpečovacieho opatrenia nedošlo k neprimeranému zásahu do sféry práv a majetkových hodnôt dlžníka, keďže nehnuteľnosť, ku ktorej žalobca žiadal zriadiť záložné právo je už v súčasnosti zaťažená v prospech viacerých veriteľov. Podľa názoru žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí vadami spočívajúcimi najmä v nesprávnej interpretácii právnych noriem upravujúcich inštitút zabezpečovacieho opatrenia. Navrhol preto, aby odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v plnom rozsahu vyhovel.

9. Keďže súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol, odvolací súd v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) umožnil žalovanej, aby sa v lehote 10 dní od doručenia výzvy vyjadрила k odvolaniu žalobcu, ako aj k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

10. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu ani k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nevyjadрила.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal odvolanie v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

12. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobca pripojil ako prílohu k návrhu na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 19Up/1507/2020 domáha voči spoločnosti PAXAR spol. s r.o. ako dlžníkovi, R. I. a žalovanej ako ručiteľom zaplata sumy 24.900,10 Eur s príslušenstvom, ako aj listinné dôkazy, od ktorých odvodzuje svoj nárok na žalovanú pohľadávku. Z predloženého výpisu z LV č. XXXX vedeného I. úradom A. nad Q., katastrálnym odborom pre v katastrálne územie Q. nad Q. ďalej vyplýva, že na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalovanej bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie zriadené záložné právo v prospech Všeobecnej úverovej banky, a.s. a viaceré exekučné záložné práva zriadené na základe celkovo siedmich exekučných príkazov v prospech rôznych exekútorských úradov.

13. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

15. Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 344 ods. 1 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

17. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

18. Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

19. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo bola judikovaná s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo neuspokojenia pohľadávky veriteľa. Vzťah medzi neodkladnými a zabezpečovacími opatreniami je vyjadrený v § 324 ods. 3 CSP. Zabezpečovacie opatrenie má prednosť pred neodkladným opatrením, ktoré sa nariadi iba za predpokladu, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Je možné teda konštatovať, že ide o vzťah subsidiarity neodkladného opatrenia k zabezpečovaciemu opatreniu. Regulovanie vzťahov prostredníctvom inštitútu zabezpečovacieho opatrenia má vždy prednosť pred reguláciou vzťahov neodkladným opatrením.

20. Z ustanovenia § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že základným predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, na ktoré sa primerane použijú ustanovenia o neodkladnom opatrení obsiahnuté v § 324 a nasl. CSP je obava veriteľa, že exekúcia bude ohrozená. Základným účelom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia preto je zvýšiť vymožitelnosť peňažnej pohľadávky a obmedziť priestor dlžníka, resp. ručiteľa na zbavenie sa majetku, ktorý by inak bolo možné postihnúť exekúciou. Zriadením zabezpečovacieho opatrenia súdom sa v podstate jedná o sudcovské záložné právo, ktoré má povahu riadneho záložného práva podľa § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré v prípade plurality záložných veriteľov garantuje založenú veriteľovi relevantné poradie. K výkonu môže veriteľ pristúpiť až po právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorým mu bude zabezpečovaná pohľadávka priznaná.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia zriadením záložného práva. V prípade zabezpečovacieho opatrenia, ktoré slúži zamedzeniu obavy z ohrozenia exekúcie, potom zabezpečením reálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenie spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom za predpokladu, že navzdory existencii vykonateľného rozhodnutia povinný odmietne uloženú povinnosť splniť dobrovoľne, by mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti osoby z rozhodnutia oprávnenej úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti. Hoci existencia takejto obavy nie je prítomnou vždy, na jej prítomnosť však nemožno usudzovať iba z vyvíjania aktivít zo strany povinnej osoby, týkajúcich sa jej majetku v smere zbavenia sa ho, ale aj z iných faktorov podmieňujúcich schopnosť splnenia povinnosti, o ktorú v konaní ide. Existenciu obavy z ohrozenia exekúcie je tu potrebné vnímať aj v širších súvislostiach.

22. Odvolací súd sa preto nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie v tom, že žalobca v danom prípade nepreukázal základné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, keď návrh žalobcu nebol osvedčený takými dôkazmi, z ktorých by vyplývalo úmyselné konanie žalovanej, a to zbavovanie sa majetku na úkor žalobcu ako jej veriteľa. Na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie je odvolací súd toho názoru, že pri vyhodnocovaní splnenia podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam žalovanej, kde jedným z predpokladov je osvedčenie dôvodnej obavy z ohrozenia exekúcie, je potrebné komplexne a vo vzájomných súvislostiach zhodnotiť všetky okolnosti, ktoré môžu vymožitelnosť zabezpečovanej pohľadávky ohroziť. Predovšetkým je

potrebné vziať do úvahy výšku pohľadávky žalobcu, ale najmä prihliadnuť na ďalšie exekučné konania vedené voči dlžníkovi a žalovanej, keďže zo žalobcom predloženého výpisu z LV č. I. vedeného I. úradom A. nad Q., katastrálnym odborom pre v kat. územie Q. nad Q., je zrejmé, že na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovanej viaznu viaceré farchy. Z uvedeného je však predovšetkým zrejmé, že voči žalovanej je vedených súčasne viac exekúcií. Označené nehnuteľnosti tak budú slúžiť na uspokojenie aj iných veriteľov žalovanej a v prípade nenariadenia zabezpečovacieho opatrenia v prospech žalobcu, by mohlo dôjsť k zhoršeniu poradia uspokojenia pohľadávky žalobcu z hodnoty predmetných nehnuteľností. Z uvedeného preto nevyhnutne vyplýva potreba zabezpečovacím opatrením zabrániť takémuto nežiaducemu následku.

23. Odvolací súd sa tiež stotožnil s názorom odvolateľa v tom smere, že ochrana priznaná zabezpečovaním opatrením môže byť právne účinná a efektívna, len v prípade, ak bude nariadená včas. Ak by mal žalobca čakať na okamih, kedy bude zjavné, že žalovaná sa začala svojím úmyselným konaním zbavovať majetku a tým znižovať hodnotu svojho exekúciou postihnutého majetku, takáto ochrana by sa mohla minúť svojim účinkom. V prípadoch nakladania s vlastníckym právom k nehnuteľnostiam totiž treba zobrať do úvahy predovšetkým to, že ak by žalovaná ako povinná už urobila právny úkon smerujúci k zbaveniu sa vlastníctva, nie je tu prakticky žiadny rýchly a efektívny prostriedok schopný zabrániť, aby došlo aj k evidenčnej zmene vlastníckeho práva zápisom v katastri nehnuteľností. Práve preto len samotné robenie faktických úkonov smerujúcich k zbavovaniu sa majetku povinnej osoby nemá na potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia zásadný vplyv a ich absencia nemôže byť jediným kritériom pre hodnotenie splnenia podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

24. Odvolací súd dospel preto k záveru, že pre účely nariaďovania zabezpečovacieho opatrenia žalobca dostatočným spôsobom osvedčil svoju pohľadávku voči žalovanej a rovnako bola osvedčená aj obava, že exekúcia bude ohrozená. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že i z hľadiska potreby rešpektovať princíp proporcionality pri vydávaní zabezpečovacieho opatrenia v tomto prípade zabezpečovacie opatrenie v skutočnosti vôbec nepredstavuje materiálny zásah do práv žalovanej - neobmedzuje ju ani v užívaní, ani v nakladaní s nehnuteľnosťou - zabezpečovacie opatrenie a zásah do práv žalovanej nastúpi až vtedy, ak žalovaná nebude ochotná splniť, čo jej bude ukladať právoplatné súdne rozhodnutia. Vzhľadom na výšku pohľadávky žalobcu a už existujúce záložné práva zriadené k tým istým nehnuteľnostiam žalovanej, ktorými má byť zabezpečená pohľadávka žalobcu, žalovaná nebude týmto zabezpečovacím opatrením proti žalobcovi neprimerane znevýhodnená.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

26. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP, pričom zmenil napadnuté uznesenie v druhej výrokovej vete tak, že vo veci úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu prvoinštančného konania a zároveň žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

27. O výške náhrady trov konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

28. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)

V Banskej Bystrici, dňa 1.decembra 2020

JUDr. Miriam Boborová Sninská
predsedníčka senátu

JUDr. Miroslava Púchovská
členka senátu

Mgr. Radoslava Strhárska
členka senátu - sudca spravodajca

Z dôvodu absolvovania rehabilitačnej dovolenky v čase expedovania rozhodnutia nebolo rozhodnutie podpísané predsedníčkou senátu JUDr. Miriam Borovou Sninskou (§ 394 ods. 2 CSP).